

DQQ-001-011204

Seat No. _____

M. A. (ECO.) (Sem. II) (CBCS) Examination

May / June - 2015

ECT - 3 : Industrial Eco. of India
(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 011204

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) આંતરિક વિકલ્પને ધ્યાનમાં લઈ જવાબ લખો.
(2) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સામે દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

- 1 નીચેનામાંથી ગમે તે એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો. 14
- (1) ઔદ્યોગિક સ્થાનીયકરણને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો.
(2) સાર્જન્ટ ફ્લોરેન્સનો સ્થળ પસંદગીનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
(3) મેક્સ વેબરનો સ્થાનીયકરણનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- 2 (A) નીચેના પ્રશ્નનો જવાબ આપો : (ગમે તે એક) 10
- (1) ભારતીય ઉદ્યોગોનું વર્ગીકરણ કરો.
(2) ઔદ્યોગિક વિકાસમાં ખાનગીક્ષેત્રનો ફાળો સમજાવો.
- 2 (B) નીચેના પ્રશ્નનો જવાબ આપો : (ગમે તે એક) 10
- (1) ભારતમાં પ્રાદેશિક ઔદ્યોગિક વિકાસ સમજાવો.
(2) ઔદ્યોગિક અસમાનતાનાં કારણો ચર્ચો.
- 3 (A) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 10
- (1) ભારતમાં ઔદ્યોગિક પ્રદૂષણનાં પ્રશ્નો વર્ણવો.
(2) ઔદ્યોગિક પ્રદૂષણનાં નિયંત્રણ માટે સરકારની નીતિ વર્ણવો.
(3) ઔદ્યોગિક મૂડીરોકાણનાં સ્ત્રોતો વર્ણવો.
(4) સંસ્થાકીય ધિરાણનાં પ્રકારો વર્ણવો.

- (B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 10
- (1) ઔદ્યોગિક વિકાસમાં સંસ્થાકીય ધિરાણનો ફાળો વર્ણવો.
  - (2) IDBIનાં કાર્યો સમજાવો.
  - (3) IFCIનાં કાર્યો સમજાવો.
  - (4) સ્થળ પસંદગીનો આધુનિક સિદ્ધાંત સમજાવો.

- 4 ટૂંકમાં જવાબ આપો : 6
- (1) ઔદ્યોગિક સ્થળ પસંદગી એટલે શું ?
  - (2) IDBI નું પૂરું નામ આપો.
  - (3) ઔદ્યોગિક સ્થાનીયકરણના નિર્ધારક પરિબલો જણાવો.
  - (4) ઔદ્યોગિક સ્થાનીયકરણનાં આર્થિક કારણો જણાવો.
  - (5) ઔદ્યોગિક ઉત્પાદકતા એટલે શું ?
  - (6) ઔદ્યોગિક નાણાકીય સંસ્થાઓના નામ આપો.

- 5 M.C.Q. (કોઈ પણ દસ) 10
- (1) નીચેનામાંથી ઔદ્યોગિક સ્થાનીયકરણનું આર્થિક કારણ કયું છે ?
    - (A) બજાર નિકટતા
    - (B) શ્રમની સરળતા
    - (C) પરિવહન સુવિધા
    - (D) બધા જ
  - (2) ઔદ્યોગિક સ્થાનીયકરણ માટેના કયા કારણો છે ?
    - (A) ભૌગોલિક કારણ
    - (B) આર્થિક કારણ
    - (C) રાજનીતિક કારણ
    - (D) બધા જ
  - (3) આલ્ફ્રેડ વેબરે કયા વર્ષમાં સ્થાનીયકરણના સિદ્ધાંતની રજૂઆત કરી ?
    - (A) 1909
    - (B) 2009
    - (C) 1910
    - (D) એક પણ નહીં
  - (4) વેબરે પોતાના સિદ્ધાંતમાં કયા ખર્ચનો સમાવેશ કર્યો છે ?
    - (A) વાહનવ્યવહાર ખર્ચ
    - (B) શ્રમ ખર્ચ
    - (C) બંને
    - (D) એક પણ નહીં

- (5) સુતરાઉ કાપડ ઉદ્યોગનું સ્થાનીયકરણ ક્યાં થયું છે ?
- (A) મહારાષ્ટ્ર (B) ગુજરાત
(C) તામિલનાડુ (D) બધા જ
- (6) લોખંડ અને પોલાદ ઉદ્યોગનું સ્થાનીયકરણ ક્યાં થયું છે ?
- (A) ઝારખંડ (B) પશ્ચિમ બંગાળ
(C) મધ્ય પ્રદેશ (D) બધા જ
- (7) નવી ઔદ્યોગિક નીતિની શરૂઆત.....
- (A) 1901 (B) 1991
(C) 2001 (D) 1908
- (8) IDBI ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
- (A) 1974 (B) 1954
(C) 1964 (D) એક પણ નહીં
- (9) IFCI ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
- (A) 1948 (B) 1958
(C) 1968 (D) એક પણ નહીં
- (10) નવી આર્થિક નીતિનાં મુખ્ય પાસાઓ -
- (A) ઉદારીકરણ (B) ખાનગીકરણ
(C) વૈશ્વિકીકરણ (D) બધા જ
- (11) ઉદ્યોગો દ્વારા કયું પ્રદૂષણ થાય છે ?
- (A) વાયુ પ્રદૂષણ (B) જળ પ્રદૂષણ
(C) અવાજ પ્રદૂષણ (D) બધા જ
- (12) કઈ સંસ્થા ઔદ્યોગિક ધિરાણ આપે છે ?
- (A) IDBI (B) IFCI
(C) SFCS (D) બધા જ

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Give answer according to internal options.
(2) Figures in the right side indicate marks.

- 1** Give the answer : (Any **one**) **14**
- (1) Explain the affecting factors of industrial location.
  - (2) Explain the theory of location given by sergeant Florence.
  - (3) Explain the Industrial location theory given by Max Weber.
- 2** (a) Give Answer : (Any **one**) **10**
- (1) Explain the classification of Indian Industries.
  - (2) Explain the role of private sector for Industrial development.
- (b) Give Answer : (Any **one**) **10**
- (1) Explain the Regional Industrial growth in India.
  - (2) Explain the industrial imbalance and its causes.
- 3** (a) Give answer : (Any **two**) **10**
- (1) Explain the industrial pollution problems in India.
  - (2) Explain the government policy for Industrial Pollution control.
  - (3) Explain the sources of Industrial Finance.
  - (4) Explain the types of institutional finance.
- 3** (b) Give answer : (Any **two**) **10**
- (1) Explain the role of institutional by Industrial development.
  - (2) Explain the functions of IDBI.
  - (3) Explain the Functions of IFCI.
  - (4) Explain the recent theory of industrial location.

- 4 Give one or two line answer. 6
- (1) What is selection of industrial location ?
  - (2) Give the full form of IDBI.
  - (3) Explain the factors determining industrial localisation.
  - (4) What is industrial productivity ?
  - (5) Explain the Economic causes of Industrial Location.
  - (6) Give the name of Industrial Finance institutions.
- 5 M.C.Q. : (Any ten) 10
- (1) Which of the following Economic causes of Industrial Location?
    - (A) Nearest market
    - (B) Labour facilities
    - (C) Facilities of Vehicle
    - (D) All of the above
  - (2) Which of following causes of Industrial Location?
    - (A) Geographical causes
    - (B) Economic causes
    - (C) Political causes
    - (D) All of these
  - (3) Which year declared of location theory by Alfred Weber ?
    - (A) 1909
    - (B) 2009
    - (C) 1910
    - (D) None of these
  - (4) Which cost included of Weber location theory ?
    - (A) Vehicle cost
    - (B) Labour cost
    - (C) Both
    - (D) None of these

- (5) Where is location of Cotton Textile Industry ?
- (A) Maharashtra   (B) Gujarat
(C) Tamil Nadu   (D) All of the above
- (6) Where the location of Steel Industry ?
- (A) Jarkhand   (B) West Bengal
(C) Madhya Pradesh   (D) All of these
- (7) Started the new Industrial policy.....
- (A) 1901   (B) 1991
(C) 2001   (D) 1908
- (8) When the established the IDBI ?
- (A) 1974   (B) 1954
(C) 1964   (D) None of these
- (9) When the established the IFCI ?
- (A) 1948   (B) 1958
(C) 1968   (D) None of these
- (10) The main factor of new economic policy -
- (A) Liberalization   (B) Privatization
(C) Globalization   (D) All of these

(11) Which pollution is given by Industry ?

- (A) Air pollution   (B) Water pollution
(C) Noise pollution   (D) All of these

(12) Which of the following institution given the Industrial Finance ?

- (A) IDBI   (B) IFCI
(C) SFCS   (D) All of these
-